

– виконання примітивів графічної обробки зображення (обертання, перевантаження);

– виконання розсічення графічного зображення документа за алгоритмом «змійка» на задані формати (A3, A4);

– індексація кожного кадру електронного мікрофільму;

– формування даних для супровідної документації.

Третій етап – виведення обробленої інформації, включає такі операції:

– збереження оброблених електронних кадрів мікрофільмів в індексований каталог рулону, а каталоги рулонів у каталог з назвою мікрофільму;

– збереження оброблених електронних кадрів мікрофільмів у широко використовуваних графічних форматах (JPG або TIFF з вибору оператора);

– збереження електронного мікрофільму в спеціалізований файл «XPRJ», що є по суті електронним мікрофільмом. Технологія пакетованого файлу «XPRJ» ґрунтується на пакетованих файлах корпорації «Microsoft» для офісних додатків «Microsoft Office». Технологія декларує зберігання різномірної інформації структурованої заголовними і другорядними «xml» файлами в стислому вигляді.

Отримане в результаті програмне забезпечення дасть змогу під час виробництва мікрофільмів вивільнити додаткові ресурси, зокрема людські, а також підвищить якість продукції за рахунок мінімізації людського чинника.

Андрій Семенченко

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

Механізми державного управління у сфері електронного урядування можуть базуватись на різних підходах держави щодо її впливу на процеси в цій сфері, граничними з яких є:

– саморозвиток та самоорганізація, де основним регулятором виступає ринок і не передбачено втручання держави;

– централізоване й дерективне управління виключно державою впровадженням електронного урядування.

Перший підхід є неефективним, оскільки безконтрольне та хаотичне впровадження сучасних ІКТ є загрозою для громадян, суспільства та держави, причиною несумісності інформаційних систем та

відсутності електронної взаємодії органів влади, дублювання та розпорощення бюджетних коштів тощо.

Другий підхід суперечить рішенням всесвітніх саммітів із розвитку інформаційного суспільства (Женевського-2003 та Туніського-2005), насамперед принципам партнерства та рівності. Крім того, розбудова інформаційного суспільства та електронного урядування передбачають децентралізацію та деконцентрацію влади, контроль і оцінювання її з боку суспільства та бізнесу, участь останніх у формуванні та реалізації державної політики.

Тому, в різних країнах, як правило, відповідні механізми державного управління є поєднанням зазначених вище підходів: механізмів державного управління з механізмами саморозвитку та самоорганізації на принципах партнерства та рівності.

В Україні у цій сфері в основному панують механізми саморозвитку та самоорганізації, без системного дієвого впливу держави.

Аналіз стану впровадження систем електронного документообігу (СЕДО) в органах виконавчої влади (ОВВ) на центральному та регіональному рівнях свідчить з одного боку про загальний низький рівень його (усього 48 відсотків), який обмежується в основному електронними канцеляріями без використання електронного цифрового підпису.

До складу механізмів державного управління електронним урядуванням включають такі механізми: політичний, законодавчий, організаційний, інституціональний, економічний, фінансовий, соціальний, інформаційний та ін. Успішне впровадження його передбачає комплексне застосування зазначених механізмів, де їх конкретний склад, пріоритетність та послідовність реалізації є динамічним і повинно залежати від конкретної ситуації.

Щодо застосування законодавчих механізмів, то вони інтенсивно розвиваються та впроваджуються. Тільки за останні два роки прийнято низку вкрай важливих законодавчих актів, що визначають розвиток електронного урядування або його окремих складових.

Проте ефективному впровадженню їх заважає відсутність необхідної та достатньої чіткості, прозорості та конкретності, наявність суперечностей, а також правовий нігілізм населення і навіть державних службовців.

Системності цих механізмів заважає також відсутність таких базових документів: закони України «Інформаційний кодекс», «Про електронну комерцію»; технічні регламенти та стандарти електронного

документообігу, електронного цифрового підпису, електронних інформаційних ресурсів тощо. Потребують змін закони України «Про звернення громадян», «Про електронний цифровий підпис», «Про електронний документ та електронний документообіг».

Що ж стосується інституціональних механізмів державного управління впровадженням електронного урядування, то їхній стан нині характеризується нечіткістю, дублюванням та суперечністю завдань і функцій центральних органів виконавчої влади, які відповідають за розвиток цієї сфери і перманентно конкурують між собою, відстоюючи не загальнодержавні інтереси, а в ліпшому випадку – відомчі або корпоративні. Це призводить до розпорошення зусиль і дій, втрати можливості здійснювати єдину ефективну скоординовану державну політику з розвитку електронного урядування.

Розв'язати проблему можна шляхом створення окремого міністерства, яке б об'єднало в собі функції і завдання з питань інформатизації, розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування. Крім того необхідно створити консультаційно-дорадчий орган з питань розвитку інформаційного суспільства при Президентові України.

Політичні механізми доцільно розглядати із внутрішніх та зовнішніх політичних аспектів. Щодо внутрішньополітичних питань, то держава повинна створити умови для розвитку демократії, правової держави та громадянського суспільства. Політична складова також передбачає безпосередню участь у цих процесах політичних діячів, передусім Президента України або голови Уряду. Крім того, необхідно підняти статус центрального органу виконавчої влади, що відповідає за реалізацію державної політики в цій сфері, керівника Національної програми інформатизації.

Зовнішньополітичний аспект передбачає створення умов входження України у світовий інформаційний простір, насамперед європейський, позитивного іміджу нашої країни, з прозорими, відкритими, демократичними, послідовними та прогнозованими механізмами.

Важливе значення для забезпечення впровадження електронного урядування мають фінансові механізми. В більшості країн держава є одним з провідних учасників ринку ІКТ, користувачем інформаційних продуктів, послуг та товарів. Вона повинна здійснювати регулюючий вплив, створюючи сприятливі умови для розвитку ІТ бізнесу, здійснюючи антимонопольне регулювання, забезпечуючи інформування громадян щодо якості інформаційних продуктів, послуг та товарів.

В Україні такий механізм визначено в Національній програмі інформатизації. Проте більш ніж 14-річний досвід реалізації цієї програми показав його неефективність, декларативність. Крім того, в останні два роки в Україні проявилася негативна тенденція відходу від застосування таких сучасних інструментів як стратегічне планування та програмно-цільове управління.

Головним призначенням соціальних механізмів у цій сфері є подолання цифрової нерівності населення, забезпечення людей з обмеженими фізичними можливостями отримувати електронні адміністративні послуги тощо. Нині ці механізми знаходяться в стадії опрацювання.

Враховуючи вказане вище, необхідно якомога швидше прийняти Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, створити окреме міністерство з питань інформаційної політики, модернізувати наявні механізми державного управління (регулювання) цією сферою, застосувати сучасні інструменти стратегічного планування та програмно-цільового управління тощо.